

Komunikat prasowy

Sektor finansów publicznych wchodzi w deficyt, ale w budżecie państwa po III kwartałach nadal utrzymywała się nadwyżka

- Szacunki wskazują na 1 mld zł deficytu sektora finansów publicznych.
- Budżet państwa zanotował na koniec września 3,8 mld zł nadwyżki. Ostatni raz taka sytuacja miała miejsce w 2007 roku.

Mimo, iż dane dotyczące deficytu sektora finansów publicznych po trzecim kwartale 2017 roku będą znane dopiero w styczniu, według dzisiejszych szacunków wyniesie on około miliarda złotych. Jednocześnie budżet państwa zanotował - po raz drugi w ciągu ostatnich 25 lat - nadwyżkę za okres od stycznia do września. Pierwszy taki przypadek miał miejsce w 2007 roku. Osiągnięcie tego wyniku stało się możliwe przede wszystkim dzięki konsekwentnej polityce Ministerstwa Finansów, którego podstawowym celem jest uszczelnianie systemu podatkowego.

- Przez wiele miesięcy sektor finansów publicznych był na plusie. Mimo, że na koniec września prognozujemy w tym obszarze niewielki deficyt, nie powinno to – przy obecnej koniunkturze, kiedy potrzebujemy środków na rozwój gospodarki – martwić ekonomistów. Jednocześnie w budżecie państwa mamy wyjątkową jak na ten okres roku sytuację i jest to zasługa naszych działań w zakresie uszczelnienia systemu podatkowego. W samym tylko podatku VAT, a więc tam, gdzie w czasach naszych poprzedników państwo traciło miliardy, wzrost (w porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku styczeń – wrzesień) wynosi ponad 23 procent i dał nam już przeszło 22 mld zł dodatkowych wpływów budżetowych. Widać więc, że konsekwentne działania Krajowej Administracji Skarbowej pod kierunkiem ministra Mariana Banasia przynoszą oczekiwane rezultaty. Warto też pamiętać, że w tym samym czasie okres oczekiwania na zwroty podatku skrócił się o ponad 10 procent, ze średnio 43 do 38 dni – powiedział wicepremier, minister rozwoju i finansów Mateusz Morawiecki.

Szacunki MF dotyczące całego 2017 roku wskazują, że deficyt budżetu państwa wyniesie ok. 30 mld zł (w ujęciu kasowym), co będzie jednym z najlepszych wyników w ostatnich latach. Z kolei deficyt całego sektora finansów publicznych może nieznacznie przekroczyć 50 mld zł (wg ESA'2010 – w ujęciu memoriałowym). Taką też prognozę Polska przesłała do Komisji Europejskiej.

W niektórych przekazach medialnych oraz w publicystyce kasowy wynik budżetu państwa jest błędnie utożsamiany z wynikiem całego

sektora finansów publicznych (w ujęciu metodyki ESA'2010). Jest to poważny błąd merytoryczny. Po pierwsze sektor finansów publicznych (w ujęciu międzynarodowej metodyki ESA'2010 – tj. podejściu stosowanym przez KE) oprócz budżetu państwa zawiera inne jednostki podsektora centralnego (np. KFD, BFG). Ponadto należy uwzględnić podsektor lokalny (są to głównie jednostki sektora samorządowego, ale też inne podmioty i instytucje samorządowe) oraz podsektor ubezpieczeń społecznych (m.in. FUS, KRUS, NFZ). Ponadto metodyka ESA'2010 stosuje podejście memoriałowe i szereg odmiennych ujęć metodycznych w porównaniu do sprawozdawczości budżetu państwa (np. nie uwzględnia się zysku NBP z tytułu różnic kursowych, cenowych, wyceny itp., a dochody podatkowe są „przesunięte o miesiąc”, czyli przykładowo styczeń 2017 r. przynależy do 2016 r.).

Analizując wynik sektora finansów publicznych należy pamiętać o silnej sezonowości, szczególnie wydatków, która oznacza, że o całorocznym wyniku przesądzają wydatki i sytuacja finansowa w ostatnim kwartale. Jest to szczególnie widoczne w przypadku samorządów, które w ostatnim kwartale realizują 1/3 całorocznych wydatków. MF w przesłanych do KE prognozach zakłada też taki profil w bieżącym roku, co znajduje swoje potwierdzenie w planowanym przez samorządy silnym przyspieszeniu inwestycji w ostatnim kwartale. Także inwestycje podsektora centralnego (w tym KFD) powinny w końcówce roku nabrać impetu.

Wykonanie budżetu państwa w okresie styczeń – wrzesień 2017 r.
w stosunku do ustawy budżetowej na 2017 r. wyniosło:

dochody	262,3 mld zł,	tj.	80,6	%
wydatki	258,5 mld zł,	tj.	67,2	%
nadwyżka	3,8 mld zł			

Dochody budżetu państwa w okresie styczeń – wrzesień 2017 r.

W okresie styczeń – wrzesień 2017 r. dochody budżetu państwa były wyższe o 23,7 mld zł w porównaniu z tym samym okresem roku ubiegłego. Wzrost dochodów podatkowych utrzymuje się w dalszym ciągu na wysokim poziomie, tj. 15,2% r/r.

Wzrost dochodów w stosunku do trzech pierwszych kwartałów 2016 r. odnotowano we wszystkich głównych podatkach:

- dochody z **podatku VAT** były wyższe o 23,3% r/r (tj. ok. 22,4 mld zł),
- dochody z **podatku akcyzowego i podatku od gier** były wyższe o 3,9% r/r (tj. ok. 1,9 mld zł),
- dochody z **podatku PIT** były wyższe o 8,3% r/r (tj. ok. 2,9 mld zł),
- dochody z **podatku CIT** były wyższe o 12,6% r/r (tj. ok. 2,5 mld zł),
-

Dochody z tytułu **podatku od niektórych instytucji finansowych** za okres I-IX 2017 r. wyniosły 3,2 mld zł, tj. 82,3% planu.

W okresie styczeń – wrzesień 2017 r. wykonanie dochodów niepodatkowych wyniosło 27,5 mld zł i było niższe o 7,2 mld zł w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego. Główny powodem niższego wykonania, były czynniki o charakterze jednorazowym. W lutym oraz lipcu 2016 roku miała miejsce wpłata w kwocie ok. 9,2 mld zł na rachunek dochodów budżetu państwa z tytułu aukcji LTE, której nie było w 2017 r.

Wydatki budżetu państwa w okresie styczeń – wrzesień 2017 r.

Wykonanie wydatków budżetu państwa w okresie styczeń – wrzesień 2017 r. wyniosło 258,5 mld zł tj. 67,2 % planu. W analogicznym okresie 2016 r. przekazano porównywalną kwotowo wielkość środków na wydatki 259,2 mld zł, tj. 70,3 % planu.

Największe różnice w wykonaniu wydatków w stosunku do okresu styczeń – wrzesień roku ubiegłego odnotowano w ramach budżetów wojewodów (wykonanie wyższe o ok. 7,0 mld zł), co jest głównie związane z wypłatą świadczeń wychowawczych w ramach priorytetowego rządowego programu rodzina 500 plus w okresie styczeń – wrzesień br. – w roku ubiegłym wypłata tych świadczeń wystartowała od kwietnia. Ponadto różnice w wykonaniu wydatków

w stosunku do okresu styczeń – wrzesień roku ubiegłego odnotowano w ramach ZUS (wykonanie niższe o ok. 6,9 mld zł), co jest spowodowane przede wszystkim lepszym wpływem składek w okresie styczeń – wrzesień 2017 r. w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego.